

HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

BATAAFSCH GEMEENEBEST.

H AAGB 24 January. De Agent van Nationale Oeconomie heeft de volgende Missive aan de respectieve Departementale Bestuuren afgezonden.

GELYKHEID, VRYHEID.

In den HAAG, den 24 December 1799. Het Vyfde jaar der Bataafsche Vryheid.

De AGENT VAN NATIONALE OECONOMIE der Bataafsche Republiek, aan

De Departementale Bestuuren van DE EEMS, DEN OUDEN YSSEL, DEN RHYN, DEN AMSTEL, DE DOMMEL en SCHELDE EN MAAS.

MEDEBURGERS!

By myne Instructie gelast zynde, om my nauwkeurig te doen onderrichten, aangaande den tegenwoordigen toestand van den Landbouw in ons Vaderland; en tevens, om op te geeven, op hoedanige wyze best zoude kunnen worden voldaan aan den inhoud van Art. 54. der algemeene beginselen van de Staatsregeling, en wel inzonderheid, om te onderzoeken, welke gronden ledig of woest liggen; welke van dezen aan de Natie, welke aan particuliere, welke als Gemeente-gronden aan zekere Districten, Gemeenten of Marken behooren, of onder eenen of anderen titel in bezit gehouden worden; welke wateren nog tot vruchtbare Landen zouden kunnen worden ingedykt, zonder elders nadeel toebrengen, en welke zaaken onmiddelyk tot den Landbouw behooren, en een nauwkeurig onderzoek vereischen; heb ik nodig geoordeeld, als eenen voorafgaanden maatregel, aan de respectieve Departementale Bestuuren, deswegens, eene algemeene Aanschryving te doen; en gelast Ulieden mitsdien, omtrent de volgende punten, my de nodige informatiën te doen geworden:

1. Welke ledige en woeste gronden, het zy Feide- Duin, Zand-Geest- Veen- Kley- Gemeende- Moerasfige- Groene- of welke ledige Gronden ook, in Uw Departement gevonden worden?

2. Onder welke gemeente of omtrek die gelegen zyn, en welke benaming men aan dezelve aldaar gegeven heeft?

3. De grootte en uitgestrektheid van deze woeste Gronden, in elken oord of omtrek, waar dezelve gevonden worden, voor zoo verre die bekend is; op te geven naar die grondmaat, welke in ieder oord of omtrek tot nog toe gebruikelijk is.

4. Waar dezelve precieselyk gelegen, en hoe die belend zyn? midsgaders welke afzonderlyke Kaarten daarvan bekend, of voorhanden zyn?

5. Welke van deze gronden aangeleykt of geabandonneerd, of spagstoken, of genaast zyn? welke van die aan particulieren toebehooren, of als gemeente-gronden beschouwd en behandeld worden?

6. Indien 'er onder deze gronden gevonden worden, welke aan particulieren toebehooren, wie dan eigenaars derzelven zyn, en waar woonachtig?

7. Indien zy als Gemeente-gronden, het zy van Steden, Dorpen, het zy van eenig District in het algemeen gerekend worden, van welke natuur deze gronden zyn? alsmede, of deze Gemeenten, of Marken, zich tot een of meer Districten uitstrekken? voorts derzelver grootte en belending; alles in diervoorge op te geven, als by Nº. 1. 3. en 4. gemeld is.

8. Wie gerekend worden aandeel te hebben aan deze Gemeente-gronden?

9. Of over deze Gemeente-gronden eenig byzonderlyk bestuur wordt gehouden? zo ja: van welken aart hetzelfde zy, medanig verkozen, en welke magt door hetzelfde wordt uitgeoefend?

10. Of de Deelhebbers van deze Gemeente-gronden, aan eenige byzondere wetten en bepalingen, als zoodanigen, onderworpen zyn? zo ja: welke die zyn, en hoedanige boete, op de overtreding daarvan is gestatueerd?

11. Welke Grondlasten van deze Gemeente-gronden aan 's Lands Finantiën, of die der voormalige Gewesten worden opgebracht?

12. Wie van deze Gemeente-gronden eenig gedeelte in particulier eigendom konden bekomen, en op wat wyze dit kon verkregen worden? midsgaders welke lasten alsdan op dit particulier eigendom gelegd wierden?

13. Of de gewezen Raad van Staten, zoo verre de voormalige Generaliteits-Landen aangaat, of de Staten der voormalige Provinciën, of Gewestelyke, of Plaatselyke Bestuuren, eenige beschikking over Gemeente-gronden gemaakt, of eenigen invloed gebruikt hebben op het afzonderlyk bestuur, het geen hier over mocht gehouden worden? en zo ja: hoedanig deze beschikkingen en invloed geweest zyn?

14. In welken Oord of Districten van uw Departement, Zanderyën, Verveeningen, of Veengraveryën bestaan, het zy van hooge of lage Veenen? of dezelve gefchied zyn op eenig Oefrooy of Consent? en zo ja: door wie verleend? midsgaders of, en welke wateren in hetzelfde gevonden worden, die nog met voordeel zouden kunnen worden ingedykt?

15. Welke Droogmakeryën in uw Departement aan den gang zyn? of zulks is gefchied op eenig Oefrooy of Consent? zo ja: door wien gegeven? als mede door wien, en op wiens last ondernomen, en welke de tegenwoordige staat is, zoo van ondernemingen, als die, welke by het voorig Articel zyn gemeld?

16. Welke de voornamen Markten zyn, die in uw Departement gehouden worden, van Paarden, Hoornvee, Schapen, Varkens, Gevogelte, Zuivel, Granen, Hamtelgewasjen en verdere voornamen Producten van den Vaderlandfchen grond? op welke tyden deze Markten gehouden worden? of daarvan Prys-Couranten worden uitgegeeven? op wiens autoriteit, en op welke tyden?

Ten einde deze opgaven zoo gemakkelek mogelyk te maken, heb ik vier Tabellen doen vervaardigen, op welke alle de Vraagpunten, in de Artikelen dezer aanschryving vervat, zyn aangewezen, en gelast Ulieden, om aan elk Plaatselyk of District-Bestuur, het welk in uw Departement gevonden wordt, deze Tabellen toe te zenden, ten welken einde het vereischte getal gedrukte Exemplaren hier nevens gaat; en daar het ten uiterften noodzaaklyk is, dat in de aanschryving over de geheele Republiek, eene volkomene uniformiteit plaats heeft, voeg ik tevens hier by het nodig getal Exemplaren eener gedrukte Missive aan de respectieve Municipaliteiten, ten einde dezelve, ten geleide der Tabellen, door Ulieden aan haarzouden worden afgezonden; waarin nog gevoegd zyn eenige ophelderingen, tot beter verstand van de gemelde Tabellen, als mede de wyze van opgave der gevorderde informatiën, midsgaders myne uitdrukkelyke meening, met opzicht tot de prompte voldoening aan deze taak.

Behalven de onverwylde expeditie der voornoemde Missives met de Tabellen, verwacht ik, dat Glylieden alles zult aanwenden, wat strekken kan, om de gerequireerde opgaven te befpoeiden, en op den bepaalden tyd te doen inkomen, en dat Glylieden de Municipaliteiten, welke in dezen nalatig of gebrekkig zyn mogten, haare verantwoordelykheid in diervoorge zult onder het oog brengen, dat zy promptelyk voldoen, aan het geen by deze aanschryving van haar wordt gevorderd.

De informatiën op de gemelde aanschryvingen, by Ulieden zynde ingekomen met de ingevulde Tabellen, zal ik, na dat vooraf door Ulieden zal zyn geëxamineerd, of de invullingen ter regter plaatse zyn gedaan, dezelve, in *originali*, van Ulieden terug verwachten, met alle zoodanige nadere ophelderingen en informatiën, welke door U zullen kunnen gegeven worden, en dat wel uiterlyk binnen den tyd van drie maanden na dato dezès, en dus voor den 24 Maart 1800, te gelyk met alle die redenen van doleantie, en onvermogen, van voor den gestelden tyd aan het gerequireerde te voldoen, welke sommige Municipaliteiten mogten bybrengen, en door Ulieden voldoende zouden zyn geoordeeld, ten einde ik, uit kragte van deze redenen van doleantie, eene nadere aanschryving, des nodig oordeelende, aan Ulieden zoude kunnen doen toekomen.

Heil en Broederschap!

(Geparapheerd)

J. GOLDBERG.

(Onderfond)

Ter Ordonnantie van den Agent voorn.
(Was geteekend)

CAREL WEBBERS.

By de aanschryving aan het Departementaal Bestuur van de Delf, voor het overige met de bovenstaande van *denzelfden* inhoud, is nog het volgende gevoegd:

„De 10 Exemplaren der Concept-aanschryvingen aan de Gemeente Bestuuren, welke in een afzonderlyk pakket hier nevens gaan, zyn gefenikt, om door Ulieden gezonden te worden aan de Gemeente Bestuuren van Katwyk aan den Rhy en Katwyk aan Zee, Wasfenaar en Zuidwyk, Scheveningen en Haag-Ambagt, Loosduinen, Monster, ter Heide, 's Gravezande en Zand Ambagt, waar van U de reden kennelyk zal worden door de lecture van de laatste periode in dezelve voorkomende.”

Gelyk ook by die aan het Departementaal Bestuur van Texel, anders mede gelykluidende, deze bygevoegde periode voorkomt:

„De 25 Exemplaren der Concept-aanschryvingen aan de Gemeente Bestuuren, welke in een afzonderlyk pakket hier nevens gaan, zyn gefenikt, om door Ulieden gezonden te worden aan de Gemeente Bestuuren van het Vlieland, Texel en het Eierland, Huisduinen en de Helder, Callantsoog, Petten en den Hondsbosch, Schoorl, Harge en Camp, Bergen, Wimmum, Egmond binnen en op den Hoef, Egmond aan Zee, Baccum, Castricum, Heemskerk, Wyk aan Duin, Wyk aan Zee, Velken, Bloemendaal, Overveen en de Vogelenzang, Noordwykerhout, Heemstede, Bennebroek en Hillegom, waar van U de reden kennelyk zal worden, door de lecture van de laatste periode in dezelve voorkomende.”

(By deze belangryke aanschryvingsbrieven waren gevoegd vier onderscheidene Tabellen, tot de groote voorwerpen van onderzoek betrekkelek, benevens de aanschryving der Departementale aan de Gemeente Bestuuren.)

Uit de berichten wegens den tegenwoordigen staat der Rivieren bekend gemaakt blykt, „dat, offchoon men eenig „gunstig vooruitzicht op een gelukkigen uitkomst van den „nog te verwachten Ysgang op de beneden Rivieren maaken „kan, door dien 'er gelukkiglyk geen groote toevor van „Water van den Boven-Rhyen komt, echter het gevaar, zo „lang de Ysdammen beneden Nymegen nog vast zitten, en „de Rivier beneden Gorinchem niet los gebroken is, gelyk „mede zo lang de Neder-Rhyen en Lek nog niet van Ys bevryd zyn, uit aanmerking van de zwakke gesteldheid der „nog naauwlyks herstelde Dyken op onderscheiden plaatsen, „zeer groot kan worden, waar tegen echter (gelyk men vernemt) zo van wegens den Agent van Inwendige Politie en „Toezicht op den staat van Dyken, Wegen en Wateren, als „door de respectieve Dyks Collegien gepaste voorzorgen zyn „genomen, en nog dagelyks, zo veel mogelyk is, worden „in 't werk gesteld.”

Utrecht 22 Jan. De berichten van de Vaart, heden ontvangen, bekeken, dat de Rivier de Leek, gisteren nacht losgeraakt is; dat 'er tusfchen het Klaphek en Jaarsveld zich eenen grooten Ysdam gezet heeft, waar door het Water in den tyd van 24 uren, 47 Duimen gewafen is: by het afgaan dezer, stond het Water 51 Duimen boven het Klokkeslag.

Van Schalkwyk heeft men, dat het Water aldaar mede merkelyk aan het wasfen is, staande aldaar 27 Duimen boven het Klokkeslag.

(Vervolg op de kant van dezer Bladz.)

AMSTERDAM 22 Jan. Den 20 dezer is in Text niks gepasfeerd, de Wind Z. West.

Den 21 dito is mede niks gepasfeerd, de wind Noordelyk. Te Nieuw Harlingerzyl is aangek men H. E. Deurbees. En te Delft D. Ryckarts, beide van hier naar Hamburg gedestineerd.

Van Elfenor word gemeld dat de Capts, J. Liedke, J. Wit, P. B. Smidt, J. H. Jano, en G. F. Borst welke in de Landbegt en achter de Lappe grond gelegen hadden, te N. vaas aangekomen zyn, Capt. H. Prossgaard was in het Ys, bezet geraakt, de Capts, J. H. Schifffan, G. Kostner en N. E. Haaman waren in de Haven van Elfenor aangekomen, Capt. J. C. Reniet van London naar Koningsbergen gedestineerd, was door het dryfs 3 en 1 vierde myl betoorden Copakagen in het Ys opgeheven en de binnenhouten en kleedings zo ingedrukt, dat het Schip waarkynlyk wrak zal zyn. Voor de Haven van Ostende is gearriveerd J. H. C. Walte ne van Barcelona en de kust.

Te London J. Barends van Dantzig. D E N E M A R K E N.

K O P P E N H A G E N 4 Jan. In den voorkeden Jaars zyn

het Klokkeslag. Den 23. Jan. Het Water staat op dezelfde hoogte als gisteren, allemyk hebben wy berichten, dat de Ysdam, welke te Ameyden zich gezet hadt, gelukkig losgeraakt is. De Ysdam welke tusfchen de Vaart en Jaarsveld zit, wordt onderhalf uur uitgeftektheid begroo.

Yelgands berichten van Arnhem, stond het Water op den 21 Jan. 12 1/2 voet aan de peil. — Den 22 dito 13 voet 10 Duim, dus 19 duim gewafen; het Ys was aldaar weg, doch den Yfel zat aan het bovencind nog vast.

De Zitting der eerste Kamer van heden heeft niets van belang opgeleverd, in dezelve is tot President benoemd de Burger Reijfclantant U. J. Huber.

De tweede Kamer heeft 't Beftuit van gisteren omtrent de voldoening der pensioenen tot ultimo December, — als mede 't Beftuit houdende bepaling van de dooft de waltige Municipaliteiten als nog te leveren 2 man per Grondverdad, brachachid. En 't beftuit houdende verbod van alle particuliere Loteryen, verwoopen. Tot President in dezelve is benoemd de Burger de, Pbes van Amftel.

na de nederlag van den Generaal Kóráz eene zekere betwisting deed, welke de Oostenrykers veel onheils had kunnen berokkenen.

GROOT-BRITTAGNE.

L O N D E N 14 Jan. Men is alhier verwonderd in de jongst-aangekomen fransche Nieuwspapieren eene filzwygenheid over de bekende briefwisseling van Bonaparte met ons Gouvernement te ontwaaren.

De vorst is alhier zo sterk dat men in de naburige Landen veel Lieden, die van de koude gestorven zyn, heeft dood gevonden.

Uit Torbay wordt van den 6 dezer gemeld, dat zich de Admiraal Garzár in 't gezicht der Rade aldaar bevindt, welke na in de wateren van Brest gekruist te hebben, terug keert.

Den 5 dezer zyn uit Portsmouth, een met onderscheide behoeften voor de Chouans belade Eskader, uitgelopen; hetzelfde befont in de Fregatten de *Amazona*, de *Tobaze* en de *Avanture*, benevens de Corvetten *Sophia*, *Furuse* en *Beaver*. De *Avanture* heeft annuulie en geld aanboord.

(Vervolg op de 1te Bladz.)

